

Մաթեմատիկա /7 դասարան/

Խնդիր 1: «Մանուշակ» մանկապարտեզում ստացել են քարտեր, որոնք երեխաներին օգնում են կազմել բառեր: Քարտերից որոշների վրա գրված է «մա», մյուսների վրա՝ «լա» վանքերը: Երեխաներից յուրաքանչյուրը վերցրեց երեք քարտ և դրանցից սկսեցին բառեր կազմել: Ստացվեց, որ «մամա» կարող են կազմել 25 երեխա, «լալա» կարող են կազմել 30 երեխա և «լամա»՝ 36 երեխա: Քանի՞ երեխայի մոտ է բոլոր 3 քարտերը նույնը: / 3 միավոր/

Լուծում: Խնդրի պայմանից պարզ է, որ երեխաներից 25-ի մոտ երկու քարտերն էլ <<մա>> են, իսկ 30-ի մոտ երկու քարտերն էլ <<լա>> են: Ոչ մի երեխա 2 խմբի մեջ չի մտնում, հետևաբար երեխաների քանակը $25+30=55$ է, իսկ բոլոր երեք քարտերը նույնն են այն երեխաների մոտ, որոնք չեն կարող կազմել <<լամա>> բառը, այսինքն $55-36=19$ երեխա:

Պատասխան՝ 19 երեխա:

Խնդիր 2: Խանութում մրգերը դասավորել են երկու տեսակի փաթեթներով. մի տեսակը պարունակում է 3 խնձոր ու 12 տանձ և արժե 6 դոլլար, մյուս տեսակը՝ 12 խնձոր և 5 տանձ, արժեքը՝ 11 դոլլար: Պահանջվում է գնել նույն քանակով խնձոր և տանձ (ոչ զրոյական): Ամենաքիչը քանի՞ դոլլար պետք է վճարեն: /3 միավոր/

Լուծում: Եթե առաջին տեսակի փաթեթները x թվով են, իսկ երկրորդ տեսակինը՝ y , ապա $3x+12y=12x+5y$, որտեղից՝ $9x=7y$, փոքրագույնը՝ $y=9$, $x=7$:

Պետք է վճարեն $7\cdot 6+9\cdot 11=141$ դոլլար:

Պատասխան՝ 141 դոլլար:

Խնդիր 3: Տրված են չորս բնական թվեր, որոնցից ցանկացած երեքի արտադրյալը լրիվ քառակուսի է: Ապացուցել, որ այդ թվերը ևս լրիվ քառակուսիներ են: /4 միավոր/

Լուծում: Դիցուք այդ թվերն են a , b , c , d -ն: Ըստ պայմանի abc , bcd -ն լրիվ քառակուսիներ են, հետևաբար $abc\cdot bcd=ad(bc)^2$ պայմանից ad -ն ևս կլինի լրիվ քառակուսի: Նույն կերպ բոլոր զույգերի արտադրյալը կլինի լրիվ քառակուսի: Քանի որ abc -ն և bc -ն լրիվ քառակուսիներ են, հետևաբար a -ն կլինի լրիվ քառակուսի: Նույն կերպ բոլոր 4 թվերը կլինեն լրիվ քառակուսիներ:

Պատասխան՝ ապացուցված է:

Խնդիր 4: Ավտոբուսի տոմսը թզուկների աշխարհում արժե 1 տուգրիկ: Ավտոբուսի 20 ուղևորների մոտ կա միայն 2 տուգրիկ և 5 տուգրիկ արժողությամբ կոպեկներ: Դրամարկղում չկա ոչ մի տուգրիկ, սակայն, ուղևորները կարողացան վճարել տոմսի արժեքը և ստանալ մանրը: Ամենաքիչը որքան կարող է լինել բոլոր ուղևորների մոտ միասին եղած գումարը: /5 միավոր/

Լուծում: Պատկերացնենք, որ բոլորն իրենց մոտ եղած բոլոր կոպեկները տվել են դրամարկղին և ապա յուրաքանչյուրը ստացել է իր մանրը: Ակնհայտ է, որ յուրաքանչյուր թզուկ տալիս է նույն արժողությամբ տուգրիկներ և ստանում մանրը մյուս տուգրիկներով: Այդպես է քանի, որ եթե նույն արժողությամբ տուգրիկ տալ և վերցնել կարողանա, ապա այդ կոպեկը դեն նետելով կստանանք ավելի փոքր գումար: Նկատենք, որ յուրաքանչյուր ուղևոր ունի 5-ից ոչ պակաս տուգրիկ, հակառակ դեպքում նա չի կարողանա ստանալ մանրը: Եթե վերցնենք որ ուղևորներից k -ն ունի երեքական 2 տուգրիկ արժողությամբ կոպեկներ՝ $6=2+2+2$ (մանրը 5 տուգրիկ), ապա 2 տուգրիկ արժողությամբ կոպեկները կլինեն $3k$ թվով: Այդ դեպքում մնացած $20-k$ ուղևորների մոտ կլինեն 5 տուգրիկ արժողությամբ կոպեկներ և նրանք մանրը կստանան 2 կոպեկ՝ 2 տուգրիկ արժողությամբ :

Հետևաբար $2(20 - k) \leq 3k$, այսինքն $k \geq 8$ և ընդհանուր գումարը կլինի

$$6k + (20 - k) \cdot 5 = 100 + k \geq 108 :$$

Ամենափոքր դեպքը կստանանք, եթե 8 ուղևոր ունենան 3-ական կոպեկ՝ 2 տուգրիկ արժողությամբ և 12 ուղևոր մեկական՝ 5 տուգրիկ արժողությամբ: Այդ դեպքում 12 ուղևոր իրենց կվերցնեն $12 \cdot 2 = 24$ տուգրիկ մանրը, իսկ 8 ուղևոր $8 \cdot 5 = 40$ տուգրիկ մանրը, իսկ մնացած 4 կոպեկը՝ 5 տուգրիկ արժողությամբ կմնա դրամարկղում:

Պատասխան՝ 108 տուգրիկ:

Խնդիր 5: Քառակուսին բաժանված է 25 ուղղանկյունների /նկ. 1/: Այդ ուղղանկյուններից մի քանիսի մեջ գրված են նրանց մակերեսները: Գտնել հարցականով նշված ուղղանկյան մակերեսը: /5 միավոր/

?				7
			6	5
		1	3	
	4	2		
10	8			

նկ1..

Լուծում

Նշանակենք x, y, z , ըստ գծագիր

?				7
	y		6	5
		1	3	
	4	2	x	
10	8			z

x -ի մակերեսը գտնելու համար կվարվենք հետևյալ կերպ՝

$$x \cdot 1 = 3 \cdot 2 \Rightarrow x = 6$$

Նույն կերպ կգտնենք y և z

$$y \cdot x = 4 \cdot 6 \Rightarrow y = 4$$

$$z \cdot y = 5 \cdot 8 \Rightarrow z = 10:$$

Այնուհետև կգտնենք $?$ -ը

$$? \cdot z = 10 \cdot 7 \Rightarrow ? = 7$$

Պատասխան՝ 7: